

**ODLAZAK
DRŽAVNIKA
KOJI JE
TISUĆLJETNI
HRVATSKI SAN
PRETVORIO U
STVARNOST**



**Dr. FRANJO
TUĐMAN
UTEMELJITELJ
HRVATSKE DRŽAVE**

Opširnije na str. 2-3

ODLAZAK DRŽAVNIKA KOJI JE TISUĆLJETNI

Dr. FRANJO TUĐMAN - ŽIVOT I DJELO

Svim je Hrvatima vratio samopoštovanje i ponos

Dr. Franjo Tuđman za sigurno će ostati za pamćen kao jedan od najznačajnijih velikana hrvatske povijesti - čovjek koji je nakon brojnih hrvatskih mučeva ostvario ono o čemu su u dugoj i teškoj povijesti sanjali mnogi hrvatski naraštaji - slobodu i nezavisnu hrvatsku državu.

Dr. Tuđman svoj je životni put započeo 14. svibnja prije 77 godina u Velikom Trgovišću u Hrvatskome zagorju, kao najstariji od triju sinova oca Stjepana i majke Justine.

Majka mu je umrla kada je krenuo u pučku školu. Kao sin istaknutog pripadnika Radićeve, odnosno Mačkove Hrvatske seljačke stranke, Franjo Tuđman je još od svoje rane mladosti upoznao borbu hrvatskoga naroda za svoju opstojnost u Kraljevini Jugoslaviji. Srednju je školu pohađao u Zagrebu, uglavnom sam financirajući svoje školovanje. Svjestan da je Hrvatskoj mjesto uz zapadne saveznike, uključuje se u anti-fašistički partizanski pokret, prije svega zato što je taj pokret nudio ostvarenje socijalne pravde i nacionalne ravnopravnosti, pa i one hrvatskoga naroda u Federativnoj Jugoslaviji.

Početkom 1945. odlazi u Beograd kao jedan od hrvatskih predstavnika u Vrhovnom štabu jugoslavenske vojske. Nedugo zatim potresa ga vijest o smrti oca, kojeg je zbog kritika upućenih novoj vlasti likvidirala jugoslavenska tajna policija.

Iako je potkraj 1960. promaknut u čin generala, na vlastitu inicijativu napušta aktivnu vojnu službu kako bi se posvetio znanstvenom i spisateljskom radu. U Zagrebu 1961. osniva Institut za historiju radničkoga pokreta i ostaje njegovim direktorom sve do 1967. godine. Baveći se znanstvenom analizom suvremene hrvatske povijesti, a posebice brojem jase-novačkih žrtava, te istodobno protivčeći se nametanju kompleksa krivice hrvatskome narodu zbog Nezavisne Države Hrvatske, vrlo je brzo postao tnom u oku komunističkim vlastodršcima.

Uvijek upućivao na Hrvatsku državotvornost

Godine 1967. izbačen je iz Saveza komunista, morao je napustiti Institut, uklonjen je sa Sveučilišta te umirovljen kad mu je bilo samo 45 godina.

I u tom razdoblju progono-

na dr. Franjo Tuđman iznimno je aktivan u promišljanju hrvatske sudbine i kreiranju načina i ciljeva borbe za samostalnu Hrvatsku. Sedamdesetih godina koristio se svakom prigodom da na skupovima Matice hrvatske i na proslavama obljetnice Stjepana Radića podsjeća na hrvatsku državost i pravo hrvatskoga naroda da bude svoj na svome.

U vrijeme progona hrvatskih disidenata početkom 1972. Tuđman je zatvoren zbog navodno sumnjivih veza s hrvatskom emigracijom. Zahvaljujući intervenciji Miroslava Krležu kod Tita, uspio je izbjeći višegodišnju robiju. No, nakon Titove smrti ponovno je uhićen i osuđen na tri godine zatvora, koji izdržava u Lepoglavi, te na zabranu javnoga djelovanja.

Kad mu je vraćena putovnica 1987., odlazi u inozemstvo gdje svojim predavanjima dovodi do buđenja nacionalnog osjećaja i stvaranja jedinstva među hrvatskim iseljenicima.

Dr. Tuđman znao je da je pred navalom velikosrpsstva u pitanju sam opstanak Hrvatske. Stoga je, oslanjajući se na povijesnu sintezu svih pozitivnih odrednica hrvatske politike, težio nužnom nacionalnom pomirenju kao temelju hrvatske budućnosti.

Uz misao vodilju kako nema hrvatske države bez nacionalne pomirbe i jedinstva domovinske i iseljene Hrvatske, dr. Franjo Tuđ-

man je iznimno teške mandate u kojima je stvorena i obranjena hrvatska država te započeo proces njezine obnove i izgradnje. Sve je to postigao oslanjajući se samo na snage hrvatskoga čovjeka, i onoga u domovini, i onoga u iseljeništvu



Posjet Vukovaru nakon mirne reintegracije

ničkim izborima 1992., zahvaljujući povjerenju naroda, izabran je za predsjednika Republike Hrvatske već u prvome krugu. Pet godina poslije, na drugim predsjedničkim izborima, također je odnio uvjerljivu pobjedu. U prvom izbornom krugu dobio je više od 60 posto glasova hrvatskih birača.

Dr. Franjo Tuđman odradio je iznimno teške mandate, u kojima je stvorena i obranjena hrvatska država te započeo proces njezine obnove i izgradnje. Sve to postigao je oslanjajući se samo na snage hrvatskoga čovjeka, i onoga u domovini, i onoga u iseljeništvu.

Unatoč bolesti, predsjednik Tuđman pohodio je Svetoga Oca u Vatikanu gdje je otvorio i velebnu hrvatsku izložbu o doprinosu hrvatskoga naroda kršćanskoj civilizaciji. Shrvan teretom bolesti, posljednji se put pojavio u javnosti na dan Svih Svetih kako bi na Oltaru domovine na Medvedgradu položio vijenac i odao počast svima, kako je napisao u knjizi dojmova, koji su se borili, patili i ginuli stvarajući hrvatsku državu.

na oltar u znak poštovanja i posebne zahvalnosti.

Veliki znanstvenik i erudit

Unatoč bolesti, predsjednik Tuđman pohodio je Svetoga Oca u Vatikanu gdje je otvorio i velebnu hrvatsku izložbu o doprinosu hrvatskoga naroda kršćanskoj civilizaciji.

Shrvan teretom bolesti, posljednji se put pojavio u javnosti na dan Svih Svetih kako bi na Oltaru domovine na Medvedgradu položio vijenac i odao počast svima, kako je napisao u knjizi dojmova, koji su se borili, patili i ginuli stvarajući hrvatsku državu.

Uz misao vodilju da nema hrvatske države bez nacionalne pomirbe i jedinstva domovinske i iseljene Hrvatske, dr. Franjo Tuđman je 1989. utemeljio stranku - Hrvatsku demokratsku zajednicu - te postao njezinim predsjednikom

Predvođeci hrvatski narod, velikosrpsku je agresiju prekinuo vojnom pobjedom postignutom unatoč nesklonosti, pa i otvorenim upozorenjima većih i moćnijih.

Čak i najveći kritičari priznaju da nijedna suvremena europska država nije stvorena, obranjena i učvršćena u tako nepovoljnim okolnostima i okruženju kao Republika Hrvatska.

Ologa predsjednika Tuđmana bila je nemjerljiva, ne samo u stvaranju Hrvatske nego i u svim pregovorima oko postizanja mira i stabilnosti u cijeloj regiji.

Posebno priznanje Hrvatima i njihovim nastojanjima svakako su bili i posjeti Svetoga Oca Hrvatskoj. Služeći misno slavljem prošle godine u Mariji Bistrici, Ivan Pavao II. pozvao je dr. Tuđmana

Božo Skoko

TUĐMAN I ISELJENIŠTVO

Hrvatsko je iseljeništvom do 1987. poznavalo dr. Franjo Tuđmana kao jednoga od najistaknutijih hrvatskih disidenata, koji je imao vrlo intenzivne tajne i javne kontakte s utjecajnim hrvatskim ljudima diljem svijeta, kao vrsna povjesničara i odlučna branitelj hrvatskih interesa i beskompromisna borca protiv 'crnih legendi' koje su o hrvatskome narodu širene po svijetu iz više izvora. Teško je pisati nekrolog utemeljitelju hrvatske države dr. Franji Tuđmanu - koji je na ideji nacionalne pomirbe svih Hrvata, u krvavom obrambenom Domovinskom ratu i vrlo zahtjevnom diplomatskom aktivnosti, uspio s državničkom mudrošću ostvariti vjekovni hrvatski san. Stoga ču se, kao sudionik, prisjetiti nekih važnih političkih i društvenih gibanja koja je potaknuo veliki vizionar i utemeljitelj hrvatske države.

Hrvatska je emigracija još sredinom osamdesetih prihvatila ideje dr. Franje Tuđmana, koje su puno oživotvorenije postigle u programu Hrvatske demokratske zajednice.

Mnogi su hrvatski mladi ljudi koji su živjeli pod komunizmom postali najveći neprijatelji komunističke Jugoslavije. Hrvatski su iseljenici za vrijeme Hrvatskog proljeća moralno pomagali i Savku i Tripala, ali nekih značajnijih kolaboracija s komunističkim liderima nije bilo. S Tuđmanom je bila stvar drukčija - naročito od polovice osamdesetih godina.

Tuđmana su zanimali svi slojevi hrvatske emigracije

Odlučnost hrvatskog iseljeničtva s državotvornim nabojem da stavi sve svoje materijalne i duhovne snage u službu stvaranja samo-

stalne države tražila je čvrste veze s domovinom i odlučne ljude s jasnim i realnim pogledima na stvarnost i okolnosti u kojima se hrvatski narod nalazi te jasnu viziju samostalno, neovisno i demokratske hrvatske države. Velik broj ljudi iz domovine, zagovornika konačna rješenja hrvatskoga pitanja, prošao je od 1985. do 1990. hrvatskim iseljeničtvom, ali su njihova gledišta oko rješavanja hrvatske problematike bila manje ili više manjkava. No, Franju Tuđmana su zanimali svi slojevi hrvatske emigracije, svi slojevi hrvatskoga naroda pa je njegova vizija Hrvatske imala najviše simpatizera u hrvatskom nacionalnom korpusu.

Potkraj lipnja 1987., na poziv Hrvatskoga društva privrednika i intelektualaca iz Toronta, došao je dr. Franjo Tuđman održati predavanje na trima kanadskim sveučilištima o temi »The Question of the Nationality in the Contemporary World«. Predavanja su održana na sveučilištima u Ottawi, gdje mu je domaćin bio Gojko Šušak, u Sudburyju, u kojem se domaćinstva prihvatio Ante Beljo, i u Torontu, gdje se u organizaciji angažirala uprava Hrvatskoga društva privrednika i intelektualaca, 19. lipnja 1987. godine. Predavanje je objavljeno u posebnoj brošuri. Tom se prigodom dr. Tuđman sastao s predstavnicima mnogih hrvatskih iseljeničkih udruga i organizacija. Dr. Tuđman je dobio naklonost većine hrvatskih iseljenika toga dijela svijeta kao čovjek koji želi graditi budućnost na hrvatskom zajedništvu i odlučnosti u stvaranju samostalno države te kao čovjek koji najbolje poznaje protivnike s kojima će trebati voditi borbu za ostvarenje samostalne hrvatske države.

Naklonost hrvatskog iseljeničtva

Hrvatsko je iseljeničtvo voljelo dr. Franjo Tuđmana. Hrvatsko mu je iseljeničtvo vjerovalo. Temelji hrvatske države koje je stvorio sjedinjujući domovinu i dijasporu, temelji su na kojima će budući hrvatski naraštaji graditi svoju zemlju



Sa Svetim Ocem prošle godine u Zagrebu

TUĐMAN I HRVATI U BIH

Tisuće Hrvata iz svih krajeva BiH doputovalo je u Zagreb kako bi danas bili nazočni na posljednjem ispračaju svom predsjedniku. Unatoč dugoj bolesti i očekivanoj smrti, Hrvati u BiH su predsjednikovu smrt primili vrlo, vrlo teško. Zastave su već u rano subotnje jutro bile spuštene na pola stijega. Zvonila su crkvena zvana, stizalo je tisuće brzojava sućuti, jednako tako ispisuju se i knjige žalosti. Održane su brojne komemorativne sjednice. Na ulicama tužna i uplakana lica. U subotu je nestalo predblagdanskog raspoloženja. Posvuda su svijetlele svijeće, umjesto božićnih lampica.

»Umro je naš Tuđman!«, izgovaralo se umjesto pozdrava. U općinama s hrvatskom većinom proglašena je trodnevna žalost. Neradni vikend mnoge je ostavio uz tužne televizijske slike.

Tuga u svim hrvatskim domovima

- U ovom bolnom trenutku zbog odlaska predsjednika Tuđmana, hrvatski narod u BiH pozivam na dostojanstven oproštaj od hrvatskog velikana koji je svojom zauzetošću za nas Hrvate u BiH dao neprocjeniv i nemjerljiv doprinos u uspostavi trajnog i pravednog mira i slobode u kojoj ćemo baštiniti našu hrvatsku povijest i kulturu - izjavio je predsjedatelj Predsjedništva BiH Ante Jelavić. HDZ BiH je održao izvanrednu sjednicu Predsjedništva. Predsjednik Ante Jelavić je na njoj govorio o životnom putu hrvatskog predsjednika.

- Ujedinió je domovinsko hrvatsvo. Ono u Republici

HRVATSKI SAN PRETVORIO U STVARNOST

IZVANDOMOVINSTVO JE U DR. TUĐMANU ODMAH PREPOZNALO POLITIČARA SVJETSKOGA FORMATA

pridobio je dr. Tuđman i kao čovjek koji razumije realne društvene i političke okolnosti hrvatskoga puka bez neutemeljenih romantičarskih vizija i koji nije ni neodlučan ni kolebljivac te kao čovjek kome protivnici neće moći, ni u svijetu ni kod kuće, spočitnuti epitet borca protiv saveznika u II. svjetskom ratu.

I lijevi i desni slojevi hrvatske političke emigracije za Tuđmana

Posjećivao je dr. Tuđman, tada i kasnije, za svojih boravaka u iseljeništvu, bez predrasuda, i one Hrvate koji su se u II. svjetskom ratu borili na suprotnoj strani i koji su mu priredivali neugodne sastanke. Te je pozive dr. Tuđman uvijek prihvaćao i sa sastanaka izlazio kao pobjednik, bogatiji za određen broj novih simpatizera. Naime, na tim su sastancima redovito završavali desetljetni hrvatski »ratovi« iz prošlosti i stvarani, na drugim temeljima, mostovi suradnje u interesu jedne nove, buduće Hrvatske.

Sljedećeg ljeta (u lipnju i srpnju 1988.) uslijedio je drugi posjet dr. Tuđmana hrvatskom iseljeništvu na sjevernoameričkom kontinentu, ali sa znatno sadržajnijim programom boravka koji je obuhvaćao i veći broj mjesta, i SAD i Kanadu. Predavanja dr. Tuđmana, u organizaciji uglednih hrvatskih domoljuba, na američkim sveučilištima tom su prigodom bila inspirira-



Na prvog konvenciji HDZ-a u Clevelandu 20. i 21. siječnja 1990.

na životom i djelom Stjepana Radića, a u povodu 60. godišnjice njegove smrti. Uz ta lipanjska i srpanjska predavanja o velikanu nacionalne povijesti i perspektivama njegova djela u životu hrvatskoga naroda, dr. Tuđman je održavao brojne sastanke s Hrvatima u SAD-u i Kanadi, i to: Kit-cheneru, Winnipegu, Vancouveru, Edmontonu, Calgaryju, Victoriji, San Franciscu, Los Angelesu, Chicagu, Millwaukeeu, Detroitu, Clevelandu, New Yorku, Washingtonu, Ottawi, Sudburyju, Hamiltonu i Torontu. To je predavanje također tiskano u posebnoj brošuri, kao skromno priznanje dr. Franji Tuđmanu na njegovu radu i požrtvornosti u širenju istine u Hrvatskoj, u izdanju Hrvatskoga povijesnog instituta - Croatian Heritage Institute.

Toga ljeta, 1988., dr. Tuđman je uz predavanja i posjete hrvatskim zajednicama na američkom kontinentu održao i sastanke s tamošnjim hrvatskim političkim aktivistima i predstavnicima hrvatskih organizacija u tim gradovima. Već je u to vrijeme među hrvatskim ljudima bila stvorena ideja o utemeljenju jedne nove udruge koja bi mogla okupljati Hrvate iz domovine i Hrvate iz iseljeništvu u radu na zajedničkim interesima temeljnoga hrvatskog pitanja, ali još tada nije bilo određeno ime udruge, a, s druge strane, uvjeti u Hrvatskoj još nisu bili povoljni za njeno djelovanje u domovini.

S hrvatskim intelektualcima iz slobodnoga svijeta na istome zadatku

Američko udruženja za unaprijeđenje slavenskih studija (American Association for the Advancement of Slavic Studies - AAASS), koje djeluje na razini sveučilišta i svake godine održava trodnevne konvencije s velikim brojem tema, na kojima sudjeluje između dvije i dvije i pol tisuće sudionika, ima u svome sastavu i Association for Croatian Studies (ACS).

ACS je na 21. konvenciji AAA-SS-a, održanoj u Chicagu od 2. do 5. studenoga 1989., organiziralo i nekoliko »panela« o Stjepanu Radiću i njegovu djelu. Tom je prigodom organiziran okrugli stol, u sultu 4. studenoga, na kojemu je

održao predavanje, među ostalim, i dr. Franjo Tuđman o temi »Stjepan Radić i hrvatska suvremenost«.

Bilo je to vrijeme kada su demokratski pokreti poprilično uzimali maha u istočnoeuropskim komunističkim zemljama i kada su se u Jugoslaviji već osjećali zahtjevi za demokratskim promjenama, ali i vrijeme uspona Slobodana Miloševića (8. svibnja 1989. izabran za predsjednika Centralnoga komiteta Saveza komunista Srbije) na jugoslavensku političku scenu i velikosrpskih nastojanja u ostvarivanju projekta Velike Srbije iz Memoranduma Srpske akademije nauka (iz 1986. godine). Srpski su komunisti u to vrijeme, zajedno sa Srpskom pravoslavnom crkvom, održali proslavu 600. godišnjice Kosovske bitke na Gazi-



S prijateljima povratnicima iz iseljeništvu 1996. na Saboru HSK-a na Brijunima

Potkraj lipnja 1987., na poziv Hrvatskoga društva privrednika i intelektualaca iz Toronta, došao je dr. Franjo Tuđman održati predavanje na trima kanadskim sveučilištima. Predavanja su održana na sveučilištima u Ottawi, gdje mu je domaćin bio Gojko Šušak, u Sudburyju, u kojem se domaćinstva prihvatio Ante Beljo, i u Torontu, gdje se u organizaciji angažirala uprava Hrvatskoga društva privrednika i intelektualaca

mestanu nedaleko Prištine, 28. lipnja 1989., poznatu po najcitiranijem Miloševićevu govoru iz kojega se bjelodano nagovještava ono što je uslijedilo u cijelom jednom desetljeću nakon toga.

Chicaška 21. konvencija AAA-SS-a, koja je trajala od 2. do 5. studenoga 1989., iskorištena je i za posjete i radne susrete dr. Tuđmana s predstavnicima hrvatskih

zajednica u Americi. Same činjenice i vrijeme govore dovoljno o vrlo promišljenim potezima političara koji je stvorio hrvatsku državu. Tada je nagoviješteno osnivanje nove hrvatske stranke, čim za to budu stvoreni uvjeti u domovini, radi zaštite hrvatskih narodnih interesa i stvaranja samostalne hrvatske države.

Tih je dana u Kanadi završen kompjutorski unos nove knjige dr. Franje Tuđmana »Bespuća«.

Od tih sastanaka svaki pozitivan mig iz Hrvatske je burno praćen među našim ljudima u svijetu, a sve su se državotvorne snage u hrvatskom iseljeništvu spremale za odlučujući trenutak. Hrvatski su ljudi lobirali bez predaha za hrvatsku samostalnost u zemljama u kojima su živjeli.

Hrvatsko je iseljeništvu voljelo dr. Franju Tuđmana. Hrvatsko mu je iseljeništvu vjerovalo. Temelji hrvatske države koje je stvorio dr. Franjo Tuđman sjedinjujući domovinu i dijasporu, temelji su na kojima će budući hrvatski naraštaji graditi svoju zemlju.

Ante Beljo



S Hrvatima u Stuttgartu 1988. godine



U Kninu nakon pobjedonosne akcije »Oluja«

UJEDINITELJ HRVATA U HRVATSKOJ I BiH

Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. Učinio ga neraskidivim bičem koje u snazi tog jedinstva u obje svoje Domovine ima najveći mogući učinak i trpio je napade nerazumijevanja, ali i protivnika koji su znali u čemu je istinska snaga hrvatstva - naglasio je Jelavić.

Potresno je bilo i na komemoraciji na kojoj su bili nazočni svi hrvatski dužnosnici u BiH. Nakon tužne sjednice prisjećali su se svih Tuđmanovih dolazaka u Bosnu i Hercegovinu. Otkako je izabran za predsjednika Republike Hrvatske, Tuđman je devet puta boravio u toj državi. Prvi put u Sarajevu 1991. godine kada je održan zajednički sastanak svih predsjednika republika nastalih raspadom bivše Jugoslavije. Potom je 1993. godine dr. Tuđman doputovao u Međugorje gdje je u bazi SFOR-a sa stranim diplomatima tražio mirovna rješenja. Za tog posjeta obišao je još Široki Brijeg (otvorio obnovljenu gimnaziju), Ljubuški, Grude, Posušje, Tomislavgrad i Livno. Deseci tisuća građana organizirali su nezaboravan doček čovjeku kojeg su voljeli. Treći boravak u BiH započeo je u Sarajevu, gdje je dr. Tuđman otvorio hrvatsko veleposlanstvo. Iz Sa-



Srdačan doček u Mostaru

rajeva otišao je u srednjobosansku enklavu posjetiti znamenitu franjevačku bolnicu u Novoj Bili, a potom u Hercegovinu (Mostar, Čitluk, Čapljina, i planinu Masnu luku). To je bio vjerojatno najsrdčajniji i najmasovniji doček koji je ikada

priredjen u BiH bilo kojem državljanu.

Hrvati su mu priredivali veličanstvene dočeke

Četvrti put u Mostar je došao na inauguraciju Hansa Koschnicka. Sjednica Međudržavnog vijeća bila je povod za peti dolazak u BiH (Sarajevo). Konačno jedan posjet (šesti) nije bio političke naravi. Tuđman je došao na spektakularni Carerasov koncert u Međugorje. Sedmi prelazak BiH granice bio je iz gospodarskih razloga. U mostarskom Aluminiju hrvatski predsjednik bio je nazočan za svečanosti otvaranja anoda.

Prošle godine u prosincu Tuđman je bio u Posavini na otvaranju mosta, a deveti posljednji put u BiH bio je krajem lipnja ove godine na sjednici Pakta stabilnosti Jugoistočne Europe.

Hrvati iz BiH vjerovali su kako će već iduće godine predsjednik doći deseti jubilarni put. Ovoga puta htjeli su od njega na početku novog tisućljeća čuti riječi ohrabrenja. Umjesto toga, stigla je bolna vijest.

Jozo Pavković

OSNOVANO NACIONALNO VIJEĆE ZA IZVANDOMOVINSTVO

POKRENUTA PRVA KONKRETNA INICIJATIVA ZA POVRATAK

Nacionalno vijeće za izvandomovinstvo naziv je tijela osnovanog u Ministarstvu razvitka, useljeničtva i obnove. Glavna će mu zadaća biti izrada programa povratka hrvatskih iseljenika i priprema Zakona o useljeničtvu. U to nacionalno vijeće uključeno je nekoliko ministarstava, predstavnika iseljeničkih i povratničkih udruga, Katoličke crkve i znanstvenih ustanova. Konkretno, u Vijeće su uključeni Ministarstvo rada i socijalne skrbi, Ministarstvo kulture, prosvjete i športa, Ministarstvo znanosti i tehnologije, MUP, MORH, Ekonomski institut, Institut društvenih znanosti »Ivo Pilar«, Klub hrvatskih povratnika iz iseljeničtva, Hrvatska matica iseljenika, Hrvatski svjetski kongres, Hrvatska katolička zajednica, Ravnateljstvo dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu i samostalni povjesničari koji se bave hrvatskom iseljeničkom problematikom. Nekoliko je bitnih odrednica koje Nacionalni program povratka iseljenika mora sadržavati. U prvom redu treba omogućiti razbijanje birokratskih zapreka, izravnu materijalnu pomoć pojedinim skupinama pov-

ratnika, odrediti područja u koja će povratak ili useljenje biti stimulirani te omogućiti poticajne mjere za povratnike-poduzetnike.

»Nakon mnogih isku-

Zaključeno je da svaka institucija izradi program povratka prema svome vidjenju i iskustvu te da predloži mjere koje bi bile preduvjet za brži i lakši povratak i uključivanje u dnevni život bez teškoća. To bi se onda predalo užem odboru u kojem bi bio stručni tim Instituta »Ivo Pilar« i Ekonomskog instituta, predvođen prof. Marinom Soptom, državnim tajnikom Ministarstva razvitka, useljeničtva i obnove»

stava mi smo zaključili da je taj posao potrebno organizirati voditi, da je potrebno na jednom mjestu okupiti sve one državne institucije i one ljude koji imaju ideje i iskustva iz toga posla«, rekao je dr. Jure Radić, potpredsjednik Vlade i ministar razvitka, useljeničtva i obnove. »Zaključeno je da svaka institucija izradi program povratka prema svome vi-

denju i iskustvu te predloži mjere koje bi bile kao preduvjet za brži i lakši povratak i uključivanje u dnevni život bez teškoća. To bi se onda predalo užem odboru u kojem bi bio stručni tim Instituta »Ivo Pilar« i Ekonomskog instituta, predvođen prof. Marinom Soptom, državnim tajnikom Ministarstva razvitka, useljeničtva i obnove«, rekao je predsjednik Kluba hrvatskih povratnika Vlado Glavaš. Svi prijedlozi moraju biti gotovi do kraja godine kada će uži stručni tim početi analizu dobivenoga materijala. Na temelju toga će se sačiniti stručna forma koja bi se našla pred čitavim Nacionalnim vijećem koje bi napravilo konačni prijedlog s kojim bi se išlo pred Hrvatsku vladu i Hrvatski držav-

ni sabor na konačnu doradu i odobrenje. Na temelju ovog programa izrađivali bi se zakoni i sve ostalo što bi pratilo uspješnost ovoga programa. Cijeli bi se program trebao naći pred saborskim zastupnicima u svibnju 2000. godine. Članovi Vijeća ističu kako je teško očekivati masovan povratak, ali Hrvatska se mora na neki način odužiti svojoj iseljeničkoj zajednici i zbog njezine uloge u stvaranju države.



Snimio Ž. Rebić

Vlado Glavaš: Predložene mjere ubrzat će povratak i normalan život iseljenika

Nataša S. Beširević

Dr. ZENKA VEBER, SAVJETNICA U VELEPOSILANSTVU RH U BERLINU:

»Hrvatski su filmovi izvršno primljeni u Berlinu«

BERLIN - Prvi su put u Berlinu, svjetskoj metropoli filmske umjetnosti, nedavno prikazani stariji i noviji hrvatski filmovi bez jugoslavenske odrednice. Dr. Zdenka Veber, savjetnica za kulturu u hrvatskom veleposlanstvu u Berlinu i jedna od organizatora te manifestacije, iznosi osvrt na berlinsku percepciju hrvatskih filmova.

»Dosađ nisu izišle šire kritike u elitnijim časopisima, ali su u najavama u mnogim medijima bile povoljne. Osim toga, u kontaktima s njemačkim suorganizatorima i znalcima čujem mišljenje da se hrvatski film u svojim temama i stilu definira kao europski film«.

»Što je za Vas značilo gostovanje hrvatskoga filma u Berlinu?»

»Medu ostalim, bilo mi je drago da su u berlinskim novinama svakodnevno ilazile obavijesti o hrvatskim filmovima. Dakle, onaj koji je kupio novine

mogao je, ako je htio, te filmove pogledati.

»Koliko su »Dani hrvatskoga filma« mogli utjecati na sliku Hrvatske u Berlinu?»

»Možda jedna anegdota nakon projekcije filma »Rondo« Zvonimira Berkovića govori kako je percepcija Hrvatske dijela ovdašnje publike. Naime, jedan je stariji gospodin nakon projekcije pitao što je tu hrvatsko. Nažalost, još je jako teško razbiti takve predrasude objasniti da je jedan dio onoga što je godinama izlazilo na javnu scenu u Njemačkoj pod etiketom »jugoslavensko« zapravo »hrvatski film«.

»Koji je hrvatski film publika najbolje dočekala?»

»Svi su filmovi imali dobar prijem, ali, ako inzistirate, možemo reći da su filmovi »Tko pjeva zlo ne misli« i »Lisice« od starijih i »Kako je počeo rat na mom otoku« od novijih bili zaista izvršno primljeni.

Branko Madunić

NJEMAČKA

U HKM-u Koblenz djeca primila darove

KOBLENZ - U nedjelju 5. prosinca, dan uoči Sv. Nikole, ovdašnji su Hrvati proslavili blagdan toga vrlo popularnog sveca.

Sve je počelo, kako to i dolikuje, svetom misom koju je predvodio naš dugogodišnji župnik Alojzije Petrović, a svoj udio svečanosti dali su i misijski glazbenici. Posebno je lijepo bilo vidjeti one najmlađe oko oltara.

Poslije svete mise slavije je nastavljeno u dvorani gdje su misijski muzikanti izveli kraći program, a pridružili su se i oni najmlađi. Njihova učiteljica gđa Dragica Žimbek pozdravila je sve nazočne, a napose majke koje u centar dovode svojicu, neke čak i iz 50 kilometara udaljenih mjesta.

Djeca su postala nestrpljiva - kada će doći sv. Nikola i donijeti darove? Darovatelj su dočekali pljeskom i pjesmom i rado-



st je iskrla iz dječjih očiju. Prigodom primanja darova trebali su reći svoje ime i, naravno, razgovarati hrvatski. Stariji su s posebnim interesom pratili program i uživali u domaćim kolačima i kavi, koje su spremile naše župljanke.

Tekst i snimke: Jakob Vranković



Djeca sa sv. Nikolom

U PROSTORIJAMA HMI-a PROSLAVLJEN BLAGDAN Sv. NIKOLE

Darovi za djecu povratnika

ZAGREB - Stotinjak djece iz povratničkih obitelji te djelatnika HMI-a i HIC-a u veselom je ugođaju u ponedjeljak 6. prosinca u prostorima Hrvatske matice iseljenika dočekalo koga drugoga nego sv. Nikolu. U dječjem smijehu i neizostavnim povicima protekla je i predstava Bajka o božićnom drvcu, simpatična priča o zimzelenim stablima koja u predbožićno vrijeme razmišljaju o svojoj skorajšnjoj sudbini. Ras-

pjevani i rasplesani borovi i njihovi prijatelji i neprijatelji djecu su nasmijali i podučili, a odrasle podsjetili na zaboravljene duhovne vrijednosti. Hrvatska matica iseljenika je, u suradnji s Hrvatskim informativnim centrom i Klubom hrvatskih povratnika iz iseljeničtva, za svu dječicu pripremila prigodne darove, a za roditelje druženje uz mali domjenak.

Lada Kanajet



Predstava »Bajka o božićnom drvcu«

NJEMAČKA

Sv. Nikola za crkvu u Jajcu

NEUSS - U Neussu je u petak 3. prosinca 1999. tamošnja Hrvatska katolička misija organizirala u Kardinal Frings Hausu proslavu Nikolinja. Dvorana je bila premlena da primi sve one koji su htjeli dočekati sv. Nikolu. Voditelj HKM-a, otac Miroslav Modrić, i sestra Stjepanka Saraf priredili su s djecom bogat program.

Djeca su pjevala crkvene pjesme i uputila brojne želje roditeljima, a izveden je i

igrokaz. Posebno je lijepa bila pjesma »Tiha noć« koju je izvela jedna djevojčica. Uz zalaganje roditelja i veliku požrtvovnost u radu fra Miroslava i sestre Stjepanke, koji nastoje svako »izgubljeno dijete« povratiti pod okrilje Hrvatske katoličke misije u Neussu, ne moramo se bojati da će se hrvatski podmladak izgubiti. Brojni nazočni izrazili su želju za češćim druženjima ovakve vrste. Dobre je glazbe bilo napretek, a

i izbor jela i pića bio je hvalevrijedan, tako da se druženje uz ples nastavilo do poslije ponoći.

Sav prihod koji se ostvario prodajom ulaznica i jela i pića namijenjen je gradnji i obnovi crkve Svetog Ive u Jajcu, za koju Hrvatska katolička misija u Neussu već dulje vrijeme marljivo prikuplja dobrovoljne priloge.

Kata Jurišić



Sv. Nikola u razgovoru s djecom

Tradicionalna proslava Nikolinja

STUTTGART - Hrvatska katolička misija kardinala Alojzija Stepinca u Stuttgartu priredila je 27. prosinca tradicionalnu proslavu blagdana Sv. Nikole. Više od 3000 hrvatskih iseljenika okupilo se u dvorani Liederalhalle. U prvome dijelu programa nastupile su skupine iz misije, a nakon toga podijeljeni su prigodni darovi djeci. U drugom dijelu programa nastupili su glazbeni sastavi »Naranča« i »Škorion« te glazbenici Jasmin Stavros i Severina Vučković. Priređena je i tombola od koje je prihod namijenjen obiteljima s više djece i invalidima u Hrvatskoj. Svim izvođačima i nazočnima zahvalio je voditelj misije fra Marin-ko Vukman. (Ika)

IVAN SMOLJKO, POVRATNIK IZ NJEMAČKE I INVESTITOR TRENUTAČNO NAJVEĆEGA POSLOVNOG OBJEKTA U GRADNJI NA PODRUČJU SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE

NE DOPUSTITE DA VAS BIROKRACIJA ODVRATI OD POVRATKA

Kada je Ivan Smoljko 1970., nakon netom završene srednje škole, krenuo u inozemstvo, imao je samo putne isprave, najnužniju prtljagu i silnu želju da uspije. Isprva je radio kao svi »svježi« auslenderi u Njemačkoj samo za plaću i istraživao mogućnosti. -Već nakon nekoliko mjeseci uvidio sam kakve pogodnosti pruža tržišno gospodarstvo i shvatio sam da mogu zaraditi mnogo više od plaće koju sam dobivao. Tako sam sa svojih dvadeset godina otvorio restoran, i to na tuđe ime, i od toga je krenuo sav moj daljnji posao. Poslije sam kupio kuću s četiri stana u središtu Ebgingena te još jednu s restoranom i sobama za iznajmljivanje i vlastitim parkiralištem. Potkraj osamdesetih sam se počeo baviti i niskogradnjom, da bih na početku devedesetih prešao i na visokogradnju.

Neočekivani problemi

Cijelo vrijeme - kako naglašava - nije imao unutarnjega mira gledajući svoju djecu kako odrastaju u tuđini. Kada su se djeca približila zreloj dobi, nastupio je, prema riječima Ivana Smoljke, trenutak odluke. Da li ostati još i tako riskirati da djeca zauvijek ostanu u Njemačkoj ili se vratiti zajedno s njima u domovinu.

-Bili su to teški unutarnji lomovi, ali ja sam 1995. ipak odlučio prodati svu imovinu u Njemačkoj i prihvatiti rizik nepoznatoga, vratiti se i uložiti jedan dio novca u domovinu. Odradio sam milijun maraka i počeo gradnju benzinske postaje u rodnim Grubinama pokraj Imotskoga. U međuvremenu je iskrsnula prodaja Vodogradnje d.d., poduzeća koje je u svome sastavu imalo kamenolom, pa sam je kupio. Nađao sam se da ću više uspjeti, ali odjednom su se pojavili neočekivani problemi. Vodogradnja nije imala nikakvih papira ni uporabnih dozvola i ja sam u nadmetanju s papirologijom i birokracijom izgubio evo već četiri godine. Za otprilike mjesec dana ću, akobogda, imati sve potrebne papire. Tragikomično je da mi je za to ovdje bilo potrebno gotovo četiri godine, što bih u Njemačkoj posredovanjem odvjetnika riješio za tjedan dana. Drugi je problem bio što su ljudi koji godinama nisu radili u poduzeću, nego u Njemačkoj, gdje god su stigli, nakon što sam kupio poduzeće, podnosili sudu razne tužbe i sjedali mi na račun. Sve sam to izdržao zahvaljujući upornosti, a i u najtežim trenucima nadahnjivali su me veliki poslovni planovi.

Kada je povratnik Smoljko kupio Vodogradnju, od nje je ostao bio samo kostur pa je on sve to isjekao i bacio u otpad. U međuvremenu je kupio betonaru, beton-pumpu, dva miksera, bagere i dr. Sada Vodogradnja zapošljava 58 djelatnika, a u svome sastavu ima kamenolom sa zalihom kamena od sedam milijuna prostornih metara, što je dovoljno za eksploataciju otprilike 60 godina.

-Tu meljemo kamen i imamo sve vrste



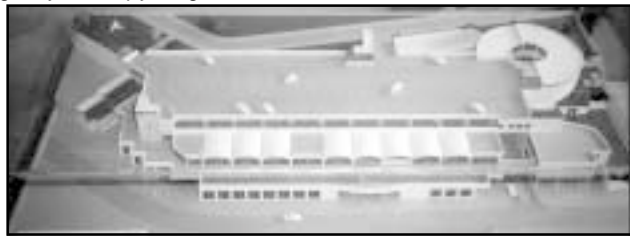
Pogled na kamenolom koji je kupio povratnik Smoljko

materijala. Poduzeće ima dvije betonare, vlastitu proizvodnju blokova i građevinsku operativu. Osposobljeni smo kao tvrtka za najzahtjevnije građevinske radove i gradnju velikih objekata, a budući da imamo vlastiti materijal, dosta smo konkurentni što se tiče cijena. Bilo tko zainteresiran može usporediti naše cijene s drugim proizvođačima iz Splitsko-dalmatinske županije i vidjet će da imamo mnogo povoljnije cijene od konkurencije. Ali uspjeh poslovanja zahvaljujemo prvenstveno kvaliteti. Godišnje samo za ateste platimo više od 100.000 njemačkih maraka, ali to nije bitno jer je najvažnija sigurnost i zadovoljstvo kupca.

Uskoro i gradnja apartmana za Hrvate iz SAD-a

Sada je Vodogradnja zaokupljena grad-

njom poslovnoga centra u Imotskome, ali, kako ističe Smoljko, nakon toga odmah na red dolaze apartmani na Makarskoj rivijeri koje će graditi za hrvate iz SAD-a. S njima je već obavio preli-



Maketa budućega Centra

Ivan Smoljko (desno) i njegov stariji sin Mate

miname razgovore i oni su ga u početku spremni sufinancirati u iznosu od 30 posto vrijednosti cijeloga projekta, a jedini uvjet s njihove strane je da apartmani budu na dijelu od Baške Vode do Tučepa. Poduzeće polako razgranava djelatnosti i ulazi iz jednog ulaganja u drugo, a dobri poslovni rezultati su mu, kako kaže Smoljko, nakon nekoliko mukotvornih godina zadovoljština, da je cijelo vrijeme bio u pravu. -Nikada nisam dopustio da me nevolje slome. Zato bih putem vašega priloga i poručio svim poduzetnicima u iseljenu da se ne boje i da, ako se baš ne mogu vratiti, bar uložite dio novca u domovinu jer je mnogo veće zadovoljstvo, plaćajući porez, puniti blagajnu svoje nego tuđe države. Moje je životno geslo uvijek bilo izreka koju često citiraju brokri na burzama: Hrabrima i Bog pomaže - uz osmijeh završava razgovor povratnik Smoljko.

Tekst i snimke: Željko Rebić

ZANIMLJIVOSTI

Najbolja hrvatska skijašica osvojila Svjetski kup. Janica Kostelić oduševila je hrvatsku javnost pobjedom u slalomu u francuskom skijaštvu Serre Chevalier priključivši tako Hrvatsku onim zemljama koje imaju velik ugled u svijetu alpskoga skijaša. Mlada 17-godišnja Zagrepčanka slovi kao jedna od najnadarenijih skijašica bijeloga sporta. U svojoj tek drugoj sezoni u Svjetskom Kupu naša je mlada skijašica nakon pobjede zauzela vodeću poziciju u ukupnom poretku.

Uručene stipendije studentima povratnicima. Tristo pedeset i devet studenata povratnika primilo je ugovore o jednogodišnjem stipendiranju na fakultetima zagrebačkoga Sveučilišta. Ugovore je studentima uručio ministar Jure Radić. Studenti povratnici iz 27 država primat će deset mjeseci po 800 kuna na mjesec. Radić je izrazio nadu da će studenti povratnici ostati u Hrvatskoj, a da će oni koji se ipak odluče vratiti u inozemstvo biti ambasadori Hrvatske.

Za iseljenike uskoro na Internetu novi hrvatski tjednik. Skupina mladih novinara potaknutih mogućnostima Interneta pokreću u Hrvatskoj novi tjednik - »Zrcalo«. Prvi hrvatski medij koji će se služiti medijem svih medija pojaviti će se na zaslonima računala u petak 21. siječnja 2000. »Zrcalo« će se na Internetu pojavljivati svakog petka navečer po hrvatskom vremenu. Na Internet stranici www.zrcalo.hr novi hrvatski tjednik obrađivat će sve društvene teme. Pokretači »Zrcala« računaju s hrvatskim čitateljima podjednako u Hrvatskoj i u iseljenu. Osim hrvatske, najavljuju i englesku, španjolsku i njemačku verziju tjednika.

Ustavna tužba Hrvatskoga svjetskog kongresa zbog izbora

HSK, koji objedinjuje nacionalne kongrese iz 29 država svijeta, podnio je tužbu Ustavnom sudu RH. Hrvatski državljani koji žive i rade diljem svijeta 11. su izborna jedinica, ali - stoji u tužbi HSK-a - birači te izborne jedinice nemaju ista prava kao birači u drugim izbornim jedinicama jer dok u deset izbornih jedinica broj zastupnika ne ovisi o broju glasača koji će izići na glasovanje, broj izabranih zastupnika dijaspore ovisi upravo o tome. To je dokaz da postoji diskriminacija prema Hrvatima izvan Hrvatske. Hrvati koji žive diljem svijeta su »značajno ograničeni i malim brojem glasačkih mjesta te velikim udaljenostima od mjesta boravka i glasačkih mjesta (do 4000 km)«.

Tko će vratiti hrvatske umjetnine? Na Općoj skupštini UN-a raspravljalo se o povratu umjetničkoga blaga zemljama podrijetla. U raspravi je sudjelovao i stalni hrvatski predstavnik pri UN-u Ivan Simonović. On je upoznao sudionike s problemima koje Hrvatska ima u povratu umjetničkih predmeta i kulturnoga blaga iz SRJ. U tijeku agresije na Hrvatsku razoreno je 66 i opljačkano 45 muzeja i galerija, nestala je 6551 umjetnina, 1430 ih je uništeno, a 728 oštećeno. Posebno je govorio o sudbini Bauerove zbirke, Vukovarskoga muzeja, dubrovačkih i konavoskih kulturnih spomenika, umjetnina opljačkanih u crkvama i dijela materijala Memorijalnoga centra Jasenovac.

Ustavni sud: konzul RH u Muenchenu krši zakon. Hrvatska socijalno-liberalna stranka priopćila je da je od generalnoga konzula RH u Muenchenu Ivana Šimeka primila dopis u kojem tu stranku poziva da najkasnije do 8. prosinca predloži kandidate koji bi sudjelovali u radu biračkog odbora, pod uvjetom da je HSLS registriran kao politička stranka na području djelovanja toga konzulata, što je protupravno. HSLS je stoga tražio pravnu zaštitu. Ustavni sud RH je ustanovio da generalni konzul u Muenchenu krši zakon jer uzurpira ovlast Državnog izbornog povjerenstva koje određuje biračka mjesta. Također, stranke su dužne odrediti članove najkasnije 8 dana prije izbora.

Amerikanci doniraju Dubrovniku. Supruga američkoga veleposlanika u Hrvatskoj Lynne Montgomery, boraveći u Dubrovniku, uručila je dubrovačkom gradonačelniku Vidi Bogdanoviću 200.000 američkih dolara. Riječ je o novčanjoj donaciji vlade SAD-a gradu Dubrovniku, koji je ove godine u pretrpio znatne štete u turizmu zbog akcije NATO-a na Kosovu. Svečano je otvoreno računalno središte u dubrovačkom Interuniverzitet-skom centru. Američka vlada svojim donacijom podupire razvoj Dubrovnika kao centra intelektualaca iz cijeloga svijeta.

Izabrala i priredila: Nataša S. Beširević

NJEMAČKA

Božićni turnir BC-a Croatia

BERLIN - Jedno od najstarijih i najuspješnijih hrvatskih društava u Berlinu Bowling Club Croatia priredilo je u subotu 4. prosinca, na blagdan sv. Barbare, svoj već tradicionalni božićni turnir u dvorani Hasenheide u berlinskoj općini Kreuzberg. Nastupilo je 23 igrača i igračice koji su pokazali pravo umijeće u bacanju teških bowlingaških kugla. U konkurenciji muškaraca pobjedio je Mirko Gusić ispred Borisa Blagusa i Stipe Pervana, dok je kod žena najuspješnija bila Katja Holdermann. Odmah do nje na pobjedničko postolje stale su drugoplasirana Snježana Rimac i trećeplasirana Monika Kasse. U »utješnoj« skupini pobjedio je Mirko Vukman ispred Mile Šikića i Ivce Bitunja. Pobjednicima i drugo i trećeplasiranima uručeni su vrlo lijepi pehari, a peharom je nagrađen i Srećko Ražnjević koji svaki Croatiajin turir ovjekovjeći svojom fotokamerom. Na kraju treba spomenuti da je BC Croatia osnovana i da djeluje pri HKM-u Berlin i već dugi niz godina uspješno nastupa u berlinskoj Oberligi.

Ivan Ivek Milčec



Dio poslovnoga centra u gradnji

Vodogradnja je investor poslovnoga centra koji se gradi u blizini Autobusnoga kolodvora u Imotskome. Centar ima ukupno 17.000 četvornih metara neto površine, a od toga oko 6000 metara zauzima parkiralište, ostalo su poslovni prostori. Investicija ukupno vrijedi osam milijun maraka i to je, kako s ponosom objašnjava Smoljko, trenutačno najveći poslovni objekt u gradnji na području Splitsko-dalmatinske županije. -Bez nesebične pomoći menadžera Bore Bašića, koji mi je svojim savjetima, vezama i znanjem

puno pomogao, zbilja ne bih mogao cijeli projekt izgurati do kraja, a i Grad Imotski mi je dosta izašao u susret - ističe Smoljko.

-Grad mi je ustupio prostor, a mi ćemo zauzrat njemu ustupiti nakon završetka radova 3500 četvornih metara natkrivenoga i 3000 otkrivenoga prostora za parkiralište. S ovim je objektom Imotski dobio dušu jer će svaki kupac kada dođe imati osigurano mjesto za parkiranje i moći će kupiti sve što mu je potrebno u centru. Poslovni prostori će se ponuditi kupcima u formi visokoga rohbaua, a cijena po četvornom me-

tru iznosi od 1600 do 1900 njemačkih maraka. Kupac će imati osiguran priključak za vodu, struju, telefon, kanalizaciju i sve osim unutarnjeg uređenja koje je prepušteno svakome prema vlastitom ukusu i potrebama. U centru će se sagraditi i šest stanova.

Cijeli projekt prati Hypo banka iz Austrije koja će u centru otvoriti i vlastitu poslovnicu. Ta banka nudi i kredite zainteresiranima za kupnju poslovnoga prostora u Centru uz kamatu od 10 do 12 posto, ovisno u dogovoru s bankom. Već je sada rasprodana trećina po-

slovnih prostora, a u Vodogradnji su iznenađeni velikim zanimanjem poduzetnika iz zapadne Hercegovine za poslovnim prostorom u imotskoj općini. Prostori će biti različite veličine tako da svatko može izabrati u skladu s vlastitom namjenom, bilo da je riječ o autosalonu, restoranu ili pak malom uredu. Ivan Smoljko ističe da mu je iznimno drago što su zainteresirani i iseljenici pa ih i ovim putem poziva da se jave. Jer, kako kaže, s njima ću se lako dogovoriti, pa i spustiti cijenu ako treba.

Niče zdanje kojim će se Imotski ponositi



NJEMAČKO - HRVATSKA TVRTKA »NITZSCHE, WEISS&ŠTIMAC« NUDI APARTMANE U MEDULINU

Kupite apartmanske vile vrhunske izvedbe i kvalitete

U Medulinu, poznatom turističkom mjestu južne Istre, njemačko-hrvatska tvrtka za građevinarstvo »Nitzsche, Weiss&Štimac« gradi apartmanske vile vrhunske izvedbe i kvalitete.

Apartmenti veličine od 38 do 51 metar kvadratni udaljeni su od mora 10 m.

Prostrana terasa s pogledom prema moru, klimatizirana unutrašnjost apartmana, visokokvalitetni građevinski materijali i brižljivo projektirana unutrašnjost apartmana zadovoljit će potrebe i najzahtjevnijih kupaca.

Apartmentne vile smještene su neposredno uz more, u atraktivnom dijelu Medulina koji se naziva Burle.

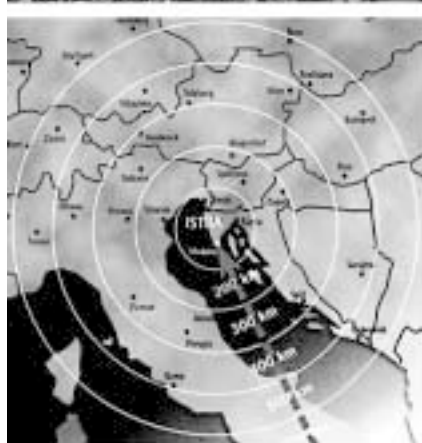
Kupcima nudimo dodatnu mogućnost za iznajmljivanje apartmana preko agencije za turizam i ugostiteljstvo, uz brigu za održavanje apartmana tijekom cijele godine.

Cijena apartmana ovisi o položaju, veličini i opremljenosti.

Način plaćanja moguć je prema dinamici gradnje, dok kod uplate cjelokupnog iznosa dajemo bankovno jamstvo njemačke banke.

Istra i Medulin izvrsno su prometno povezani što omogućava brz dolazak iz svih dijelova Hrvatske i Europe.

Hrvatima u dijaspori pružamo dodatne usluge i savjete, te ih pozivamo da svoj novac ulože u kupovinu nekretnine jer je to dokazano najsigurnije ulaganje.



N S
Nietzsche, Weiss & Štimac, Bjelovar d.o.o.
Andrije Mohorovičića 33, Bjelovar

tel: 043 / 24 52 52
fax: 043 / 24 55 52
Mobil: 098 / 24 05 52

KVADRAT d.o.o.
P. Zrinskog 3, Bjelovar
tel./f x:
(+385 43) / 24 24 37
Mobil: 099 / 50 05 05

DOBRO DOŠLI U WÜSTENROT STAMBENU ŠTEDIONICU!

Štednjom u Wüstenrot stambenoj štedionici priključite se milijunima ljudi kojima smo diljem Europe pomogli pri rješavanju stambenoga pitanja.

Sigurnost i 75-godišnja tradicija naše Stambene štedionice osvojili su i građane Hrvatske, tako da je čak tri četvrtine ugovora o stambenoj štednji zaključeno upravo u Wüstenrotu!

Odlučite se za Wüstenrot stambenu štednju što prije!

Wüstenrot stambenim štedišom može postati svaki državljanin Republike Hrvatske, neovisno o dobi, zanimanju i primanjima, te općine i gradovi.

Wüstenrot Ugovor o stambenoj štednji pruža Vam sljedeće pogodnosti:

Wüstenrot stambena štednja štedjeti možete već od 30 DEM mjesečno!

Vaša se uštedevina ukamaćuje po godišnjoj kamatnoj stopi od 2 posto.

Za stambenu štednju ostvarujete i pravo na državna poticajna sredstva u iznosu od 25 posto godišnje na štedne uloge do 5000 kuna.

Želite li godišnje uplaćivati veće iznose, uključite u stambenu štednju sve članove svoje obitelji!



Vrijednost Vaših štednih uloga osigurana je valutom klauzulom!

Wüstenrot kredit stambene štednje

Po isteku faze štednje stječete pravo na dugoročni namjenski kredit.

Kamatna stopa iznosi samo 5 posto godišnje!

Otplatne rate kredita jednake su u tijeku cijeloga roka otplate.

Što financiramo? kupnju građevinske čestice, sa ili bez djelomično sagrađenog objekta

komunalno uređenje građevinske čestice

gradnju stambenog objekta

kupnju nekretnine - vlastite obiteljske kuće ili stana

rekonstrukciju ili adaptaciju obiteljske kuće ili stana

Nazovite naš Infocentar na telefon 00385/ 1 / 4803 788

kako biste dobili detaljnije obavijesti o stambenoj štednji ili ugovorili termin sa svojim Wüstenrot savjetnikom!

Obratiti nam se možete i putem naše WEB-stranice: <http://www.wuestenrot.hr>

Obavijesti su dostupne i u svim poslovnim Bank Austria Creditanstalt Croatia d.d., Riječke banke d.d. i Hypo Alpe-Adria-Bank d.d.

Postanite naš suradnik. Ikoristite priliku! Nazovite 0800-10 40 300 i saznajte više.

Telefonirajte duže platite manje!

S GTS-Adria to je moguće.

Telefonirajte u domovinu za samo 63 pf/min!*

Obračun je, naravno, u sekundu točan.

Telefonirate li poslovno ili privatno često u domovinu? Smetaju li vam visoki telefonski računi? Tražite promjenu? GTS-Adria ima rješenje: korištenje usluga je neograničena, nema pretplate, ne morate plaćati priključak, telefonirate kada i koliko želite. Na besplatnom telefonskom broju: 0800-0108519 sve informacije dobivate na materinjem jeziku!

GTS
Esprit
CONNECTING THE NEW EUROPE.

*S GTS-Adria

BESPLATNI MALI OGLASI

Sinj - prodajem kuću na kat s okućnicom, 150 četvornih metara stambenoga prostora i 400 četvornih metara okućnice. Obavijesti u Hrvatskoj na tel. 021 700-056 i u Njemačkoj (Berlin) 030 685-1614.

Bosanski Aleksandrovac (26 km od Banje Luke) BiH - prodajem vrlo povoljno kuću, visoku prizemnicu 7x8 metara, s velikom garažom i pripadajućim voćnjakom i zemljištem, ukupno 8000 četvornih metara. Kuća je smještena uz magistralnu cestu Bosanska Gradiška - Banja Luka. Za obavijesti zvali u Zagreb na tel. 01 677-304 ili na mobitel 091-250-4817.

Prodaje se hotel-restorant u Njemačkoj, nedaleko od Kaiserslauterna, hrvatsko-međunarodna kuhinja, bez konkurencije. Cijena 1,250.000 DEM. Samo ozbiljne ponude na faks: (0049) 621-517-671.

Šolta - prodaje se vrt (okućnica) s vikendom, 2000 četvornih metara na otoku Šolti, Gornje Selo, tri kilometra od mora. Cijena 125.000 DEM. Obavijesti na tel. (02 373) 964-036.

Šolta - prodajem kuću, 80 četvornih metara, s okućnicom veličine 380 četvornih metara na otoku Šolti, Gornje Selo, Stomorska. Otok Šolta je jedan od najljepših i ekološki očuvanih otoka na Jadranu. Cijena 135.000 DEM. Obavijesti na tel. (02 373) 964-036.

Provedite odmor na otoku Šolti u Nečujmu i Gornjem Selu, povoljno. Obavijesti na tel. (02 373) 964-036.

U Baškoj Vodi iznajmljujem tri poslovna prostora na izvrsnim lokacijama, prikladni su za ugostiteljstvo i druge namjene. Obavijesti na tel. (+387 88) 709-303.

Prodajem jednu kuću bez krova i drugu u gradnji (sagrađen podrum) na 856 četvornih metara na Ilidži

Pozor - božićne čestitke
Želite li prijateljima ili poslovnim partnerima čestitati Božić i Novu godinu? Učinite to u božićnom dvobroju podliška Dom i svijet. Cijena objave: ilustrirana čestitka (11 cm x 7 cm) 700 kuna (protuvrijednost u domaćinoj valuti), tekstualna čestitka (do 20 riječi) besplatna. Uplatu izvršite na naslov: Hrvatska matica iseljenika (čestitka u Domu i svijetu), devizni račun 7020 - šifra valute - 0682800-132344-273 kod Privredne banke Zagreb. Materijal za objavu i kopiju uplatnice dostaviti na adresu marketinga (ista kao i za male oglase) ili na tel./faks: (+385 1) 6154-986. Obavijesti možete dobiti i na E-mailu: market@hic.hr Rok: 15. prosinca 1999.

(Otes) pokraj Sarajeva. Prodaja pojedinačno ili kompletno. Može i zamjena za dalmatinsko primorje. Obavijesti u Njemačkoj na tel. 7031 236-583.

Zagreb, Gornji grad, Tuškanac, komforan stan, 140 četvornih metara, drugi kat plus terasa, tavan, podrum, etažno plinsko grijanje, dvije telefonske linije, prodajem. Cijena 480.000 DEM. Obavijesti na tel. u Zagrebu 01 4851-068 ili 4851-073.

Prodajem kuću na kat u Vodicama. U prizemlju moguć poslovni prostor. Obavijesti na tel. u Hrvatskoj 022 442-543.

Iznimna lokacija. Prodajem u Istri, Poreč- Cervar, neposredno uz more, na samoj obali u marini - jahting klub poseban stan na dvije razine, dvije kupaonice, loda i dvije terase. Cijena vrlo povoljna. Obavijesti na tel. 052 431-427 kod agencije Internek- Poreč, Ul. Gortana 2, Poreč, 52440.

Osiijek - prodajem kuću, troetažnu: dva trosobna stana, jedan dvosoban plus apartman, podrum ispod cijele kuće. Stambeni prostor veličine 300 četvornih metara, okućnica 600 četvornih metara, dvije garaže, vrt, dvorište. Obavijesti: Metlagel u Stuttgartu na tel./faks: 0711 262-4770.

Obavijesti i najave
Osnovano društvo Pažana u Zagrebu
U Zagrebu su Pažani osnovali Društvo Pažana i prijatelja grada Paža. Cilj društva je druženje, očuvanje prirodnih ljepota Paža, održavanje simbola paške tradicije te uključivanje u razvoj Paža i oplemenjivanje sadržaja paške turističke ponude. Ozbiljnost namjera u radu potvrdili su organizacijom i produkcijom Festivala Paška ljeto. Prilikom otvaranja Festivala Paška ljeto rečao je: »Festival Paška ljeto 1999. rezultat je zajedničkoga velikog truda i entuzijazma grupe Pažana, onih zagrebačkih, paških i iz cijeloga svijeta.«
Pridružite nam se i Vi, dragi sunarodnjaci, i blagoslovljen Božić vama i vašim obiteljima i sve nabolje u novom tisućljeću želi vam Društvo Pažana, Zelenjak 21, 10000 Zagreb, Hrvatska, tel./faks 385 1 2337744

Ona i on
»Aurora« rješava samoću. Zato, ako ste sami a tražite srodnu dušu, partnera/icu za ozbiljnu vezu ili brak, javite nam se, diskrecija zagarantirana. Tel. 0041 786-471-335, E-mail nera@computermail.net
Sarmantna cmokosa djevojka 31/169/69 iz Hrvatske, SSS, kulturna, obrazovana, neudana, traži zaposlena muškarca iz zapadne Europe za ozbiljnu vezu ili brak. Samo ozbiljna ponuda na broj 0041 786-471-335, E-mail nerminina@waumail.com
Kulturna, obrazovana gospođa iz Hrvatske 43/169/60 SSS, dinamična, situirana, razvedena, odrasla djeca, traži ozbiljnu muškarca istoga statusa za ozbiljnu vezu i brak. Tel. 0041 786-471-335, E-mail nerminina@waumail.com

Želite li telefonirati u inozemstvo i uštedjeti čak 73 posto, bilo gdje se nalazite, onda ste na pravom mjestu. Javite nam se s povjerenjem. Tel. 0041 786-471-335, E-mail nerminina@waumail.com

DOM I SVIJET - POSEBAN PRILOG INOZEMNOM IZDANJU VEČERNJEG LISTA - OSNIVAČ I IZDAVAČ: HRVATSKA MATICA ISELJENIKA I HRVATSKI INFORMATIVNI CENTAR - ADRESA UREDNIŠTVA: TRG STJEPANA RADIĆA 3, 10000 ZAGREB, TEL/FAX: 3851 6113 263. E - MAIL: dom@hic.hr - WEB STRANICE: <http://www.hic.hr/dom>

GLAVNI UREDNIK: MARIO PETROVIĆ
ODGOVARA: ANTE BELJO

UREDNIŠTVO: Željka Lešić (koordinatorica), Ivana Rora (BiH), Željko Rebić (gospodarstvo), Vesna Kukavica (kultura), Nataša Beširević (zanimljivosti); **GRAFIKA:** Večernji list; **LEKTORICE:** Snježana Drkulec-Igrec i Diana Šimurina-Šoufek; **PRIDELOM I TEHNIČKA OPREMA:** Kristijan Zinaja, Saša Bijelić i Denis Anticević; **UNOS PODATAKA I WEB STRANICE:** Ivana Kunović; **MARKETING:** Kata Oreč;